

ประเทศไทย
THAILAND

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานใหญ่ อาคารเลอคองคอร์ด

๒๐๒ ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง

กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

โทร. ๐ ๒๖๕๔ ๑๒๒๒ (อัตรา ๘๐ เลขหมาย)

โทรสาร ๐ ๒๖๕๔ ๑๒๒๐-๑

ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว

อาคารเลอคองคอร์ด ชั้น ๑๐

๒๐๒ ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง

กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

โทร. ๐ ๒๖๕๔ ๑๒๒๒ โทรสาร ๐ ๒๖๕๔ ๑๒๖๑

๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. จันทร์-ศุกร์

เว้น วันหยุดนักขัตฤกษ์

อาคารราชดำเนินนอก

๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทร. ๑๖๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๔๗๗๔

๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ทุกวัน

www.tat.or.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) : info1@tat.or.th

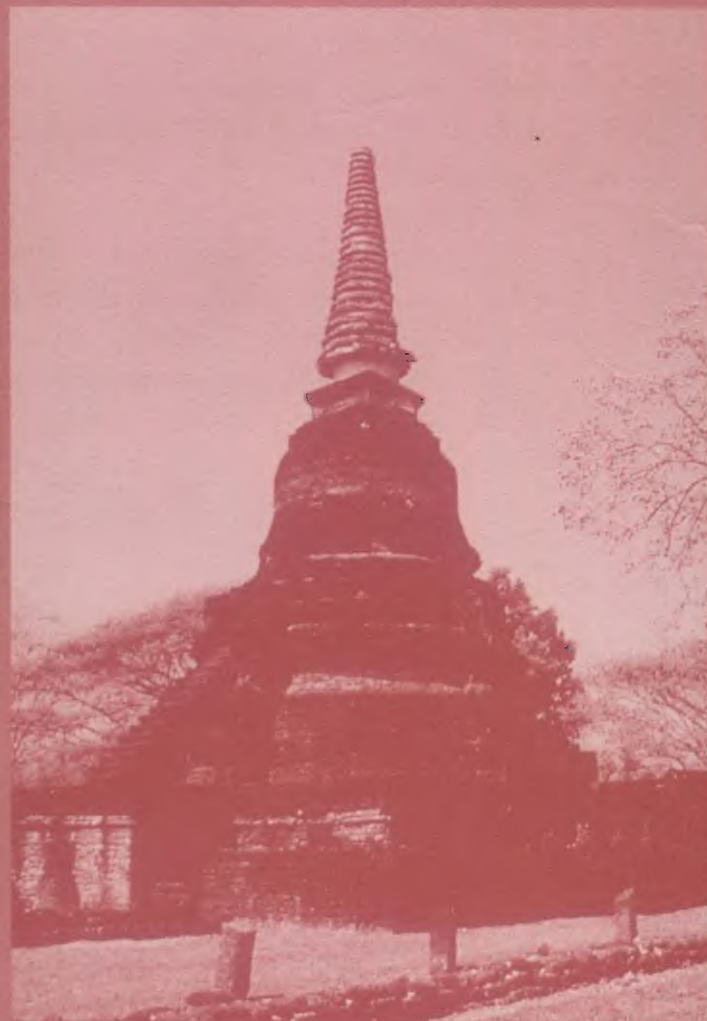
๑๖๗๒

ฟังข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรศัพท์
รับข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรสาร (บริการ ๒๔ ชั่วโมง)
นอกพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล กด ๐๒

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ท่องเที่ยว
สู่โลกกว้าง

เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้

ห้ามจำหน่าย

ปก : วัดนางพญา

มรดกโลกล้ำเลิศ
เล่นไพลอยกระทง
งามตาผ้าตีนจก
สักการะแม่ย่าพ่อขุน
กำเนิดลายสือไทย
ดำรงพุทธศาสนา
สังคมทองโบราณ
รุ่งอรุณแห่งความสุข

สุโขทัย ในอดีตเคยเป็นราชธานีแห่งแรกของชาติไทย เมื่อ ๗๐๐ ปีมาแล้ว ปัจจุบันเป็นจังหวัดหนึ่งในเขตภาคเหนือตอนล่าง คำว่า "สุโขทัย" มาจากคำสองคำคือ "สุข+อุทัย" หมายความว่า "รุ่งอรุณแห่งความสุข" สุโขทัยได้เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ พ. ศ. ๑๘๐๐ มีการสถาปนาราชวงศ์พระร่วงขึ้นปกครองสุโขทัยโดยมีพ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นปฐมกษัตริย์ตลอดระยะเวลา ๑๒๐ ปี ราชวงศ์สุโขทัย มีกษัตริย์ปกครองหลายพระองค์ ที่สำคัญคือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ผู้ทรงประดิษฐ์อักษรไทย และวางรากฐานการเมือง การปกครอง ศาสนา ตลอดจนขยายอาณาเขตออกไปอย่างกว้างขวาง และด้วยความสำคัญในฐานะที่เป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ของไทยในสมัยเริ่มสร้างอาณาจักรที่ยังหลงเหลืออยู่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ได้รับการยกย่องให้เป็น "มรดกโลก" โดยองค์การ UNESCO เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

อาณาเขต

จังหวัดสุโขทัยอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๔๒๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๖,๕๙๖ ตารางกิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดแพร่
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอุตรดิตถ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดตาก และจังหวัดลำปาง

การปกครอง

จังหวัดสุโขทัยแบ่งการปกครองออกเป็น ๔ อำเภอ คือ อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภองาวไกรลาศ อำเภอคีรีมาศ อำเภอทุ่งเสลี่ยม อำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอศรีสำโรง อำเภอสวรรคโลก และอำเภอศรีนคร

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้ ๒ เส้นทางคือ

๑. จากทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านจังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ผ่านอำเภอฟานกระต่าย อำเภอคีรีมาศเข้าสู่จังหวัดสุโขทัย รวมระยะทาง ๔๔๐ กิโลเมตร

๒. จากทางหลวงหมายเลข ๑ ไปจนถึงประมาณกิโลเมตรที่ ๕๐ บริเวณแยกอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วเข้าเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านพระนครศรีอยุธยา มุ่งสู่นครสวรรค์ แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๑๗ ตรงเข้าพิษณุโลก ก่อนจะเปลี่ยนไปใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๒ เข้าสู่จังหวัดสุโขทัย รวมระยะทาง ๔๒๗ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีรถโดยสารทั้งแบบธรรมดาและปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๗ ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๕๓๗ ๘๐๕๕-๖, ๐ ๒๕๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ www.traco.motc.go.th

นอกจากนี้ยังมีบริษัทเดินรถเอกชนวิ่งบริการ ได้แก่ บริษัท วินทัวร์ โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๐๓๔ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๓๖ ๓๗๕๓ บริษัท พิษณุโลกยานยนต์ โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๘๖๔๗, ๐ ๕๕๒๕ ๘๘๔๑ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๓๖ ๒๕๒๔-๕

รถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีขบวนรถด่วน และรถเร็วออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ไปลงที่สถานีพิษณุโลกทุกวัน จากนั้นให้เดินทางต่อโดยรถประจำทางไปสุโขทัยอีกประมาณ ๕๔ กิโลเมตร สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หน่วยบริการเดินทาง โทร. ๑๖๔๐, ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๑๐, ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๒๐ www.srt.motc.go.th

เครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีเที่ยวบินจากกรุงเทพฯ ไปลงที่จังหวัดพิษณุโลกทุกวัน จากนั้นให้เดินทางต่อโดยรถประจำทางไปสุโขทัยอีกประมาณ ๑๑๘ กิโลเมตร สอบถามเที่ยวบินเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๑๕๖๖, ๐ ๒๒๘๐ ๐๐๖๐, ๐ ๒๖๒๘ ๒๐๐๐ www.thaiairways.com สาขาพิษณุโลก โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๒๔๗๑-๒ และ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด มีเที่ยวบินที่บินตรงไปสุโขทัยทุกวัน ๆ ละ ๑ เที่ยวบิน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๓๔๕๖-๖๓ สาขาสุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๗๒๒๕-๖

ระยะทางจากตัวเมืองไปอำเภอใกล้เคียง

อำเภอศรีสำโรง	๒๐	กิโลเมตร
อำเภอกงไกรลาศ	๒๑	กิโลเมตร
อำเภอศรีมาศ	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอบ้านด่านลานหอย	๒๘	กิโลเมตร
อำเภอสวรรคโลก	๓๘	กิโลเมตร
อำเภอศรีนคร	๕๔	กิโลเมตร
อำเภอศรีสัชนาลัย	๖๗	กิโลเมตร
อำเภอกงสุโขทัย	๖๘	กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดสุโขทัยไปจังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดตาก	๗๗	กิโลเมตร
จังหวัดลำปาง	๗๙	กิโลเมตร
จังหวัดพิษณุโลก	๑๑๘	กิโลเมตร
จังหวัดอุตรดิตถ์	๑๖๕	กิโลเมตร
จังหวัดกำแพงเพชร	๑๘๘	กิโลเมตร
จังหวัดแพร่	๒๘๒	กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอเมือง

ศาลพระแม่ย่า ตั้งอยู่หน้าศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ถนนนิกรเกษม ริมแม่น้ำยม เป็นที่เคารพสักการะของชาวเมืองสุโขทัย ศาลนี้เป็นที่ประดิษฐานดวงพระวิญญาณของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และเทวรูปพระแม่ย่า ที่ทำด้วยศิลาสลักแบบเทวรูป พระพักตร์ยาว พระหนุเหลี่ยม พระเกตุมาลายาว ประดับเครื่องทรงแบบนางพญา มีความสูง ๑ เมตร ศาลพระแม่ย่าสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เพื่ออุทิศให้กับพระมารดา คือนางเลื่อง เหตุที่เรียกว่า "พระแม่ย่า" นี้เพราะว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงเรียกมารดาว่า "พระแม่" และชาวเมืองสุโขทัยเคารพพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เสมอด้วยบิดา จึงเรียกพระมารดาของพระองค์ว่า "พระแม่ย่า" แต่เดิมศาลพระแม่ย่าประดิษฐานอยู่บนเขาพระแม่ย่า มีเพิงหินเป็นมาป้องกันแดด และฝน ต่อมาชาวจังหวัดสุโขทัยได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่เมืองใหม่ โดยสร้างศาล

ขึ้นที่หน้าศาลากลางจังหวัดดังเช่นปัจจุบัน และประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีมีการจัดงานเฉลิมฉลองที่ศาลพระแม่ย่า เรียกว่า "งานพระแม่ย่า" การเดินทาง จากตัวเมืองในเขตเทศบาลมีรถโดยสารประจำทางผ่านไปศาลพระแม่ย่าทุกวัน

พิพิธภัณฑสถานสุโขทัย ตั้งอยู่บริเวณเมืองเอกพลาซ่า ถนนบายพาส ห่างจากเมืองเก่าประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ภายในจัดแสดงโบราณวัตถุประเภทเครื่องสังคโลกที่มีคุณค่ากว่า 2,000 ชิ้น ที่ได้รับรวบรวมจากในประเทศ และต่างประเทศ พิพิธภัณฑสถานเปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท นักเรียนในเครื่องแบบ ๒๐ บาท ชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่ ๑๐๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๔๓๓๓ การเดินทาง สามารถนั่งรถโดยสารประจำทาง หรือรถสามล้อจากตลาดในตัวเมืองไปพิพิธภัณฑสถานได้ทุกวัน

พิพิธภัณฑสถานในวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่ภายในสวนหลวงเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๒ สายสุโขทัย-พิษณุโลก พิพิธภัณฑสถานอยู่ทางขวามือ ภายในอาคารพิพิธภัณฑสถานจัดแสดงพันธุ์ปลาน้ำจืดในวรรณคดีมากมาย อาทิ ปลาจากกาพย์ห่อโคลงนิราศพระบาท กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง กาพย์เห่เรือเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ (เจ้าฟ้ากุ้ง) นิราศอิเหนา ฯลฯ พิพิธภัณฑสถานเปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันอังคาร ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. โดยไม่เสียค่าเข้าชม การเดินทาง สามารถขึ้นรถโดยสารประจำทางได้ที่ สถานีขนส่งเดินรถโดยสารประจำทาง (บขส.) สายพิษณุโลก-สุโขทัย มาลงที่สวนหลวงเฉลิมพระเกียรติ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ตั้งอยู่ทางด้านขวาของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นที่รวบรวม และจัดแสดงศิลปโบราณที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีภายในเมืองสุโขทัย และที่ประชาชนมอบให้ บริเวณพิพิธภัณฑสถานแบ่งส่วนการแสดงผลโบราณวัตถุไว้เป็น ๓ ส่วนคือ

๑. อาคารลายสือไท ๗๐๐ ปี เป็นอาคารใหม่ที่ตั้งอยู่ด้านหน้าทางเข้าอาคารใหญ่ เป็นที่จัดแสดงศิลปวัตถุสมัยสุโขทัย อาทิ พระพุทธรูป เครื่องใช้ถ้วยชาม เครื่องสังคโลก ศิลาจารึก ฯลฯ

๒. อาคารพิพิธภัณฑสถาน แบ่งออกเป็น ๒ ชั้น ชั้นล่าง จัดแสดงศิลปโบราณวัตถุที่ได้จากการสำรวจ ขุดค้น ขุดแต่ง และบูรณะแหล่งโบราณคดีสุโขทัย ศรีสัชนาลัย กำแพงเพชร และ ชัมบรณ จัดแสดงศิลปาจารึกสมัยสุโขทัย พระพุทธรูป

รูปสำริด เทวรูป โองาสังคโลก เครื่องศาสตราวุธ เครื่องถ้วยชามสังคโลก เงินตรา
ทองคำแสดงระบบชลประทานสมัยสุโขทัย ฯลฯ

๓. พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง อยู่ด้านนอกโดยรอบอาคารใหญ่ เป็นที่จัดแสดง
ศิลปวัตถุโบราณต่าง ๆ อาทิ พระพุทธรูปศิลา แผ่นจำหลัก รูปทรงอาคารไทย
แบบต่าง ๆ เตาทุเรียงจำลอง เสาธรรมจักรศิลา เป็นต้น

พิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. อัตราค่า
เข้าชม นักท่องเที่ยวชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หรือสามารถ
ซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๓๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๕๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถ
เข้าชมอุทยานฯ ต่าง ๆ ในจังหวัดสุโขทัยได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ใน
กรณีที่ประสงค์จะเข้าชมเป็นหมู่คณะควรติดต่อล่วงหน้าพิพิธภัณฑ์สถาน
แห่งชาติ รามคำแหง ถนนจรัญดิโถง ตำบลเมือง จังหวัดสุโขทัย ๖๕๒๑๐ โทร.
๐ ๕๕๑๔ ๗๓๖๗

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) อยู่ตรงข้าม
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง ห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัยไปทางทิศ
ตะวันตกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ถนนจรัญดิโถง ทางหลวงหมายเลข ๑๒
สายสุโขทัย-ตาก

ในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทยมีความเจริญรุ่งเรือง เป็น
ศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่
สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง
และประตูเมืองโบราณล้อมรอบอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบไปด้วย
สถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่

โบราณสถานภายในกำแพงเมือง

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช สร้างขึ้นเมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งอยู่ริมถนนจรัญดิโถง ทางทิศเหนือของวัดมหาธาตุ ลักษณะ
พระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นพระบรมรูปหล่อด้วยโลหะ
ทองเหลืองผสมทองแดงรมดำ ขนาด ๒ เท่าขององค์จริง สูง ๓ เมตร ประทับ
นั่งห้อยพระบาทบนแท่นมณฑปศิลาบาตร พระหัตถ์ขวาถือคัมภีร์ พระหัตถ์
ซ้ายอยู่ในท่าทรงสั่งสอนประชาชน แท่นด้านซ้ายมีพานวางพระขรรค์ไว้ข้าง ๆ
ลักษณะพระพักตร์เหมือนอย่างพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยตอนต้น ที่ถ่ายทอด
ความรู้สึกว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชมีน้ำพระทัยเมตตากรุณา ยุติธรรม มี
ความเด็ดขาดในการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ที่ด้านข้างมีภาพแผ่น

จำหลักจารึกเหตุการณ์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ตามที่อ้างถึงใน
จารึกสุโขทัย

กำแพงเมืองสุโขทัย ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองเก่า ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึก
เรียกว่า **ตรีบูร** มีแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดกว้าง ๑,๓๐๐ เมตร ยาว
๑,๘๐๐ เมตร กำแพงชั้นในเป็นศิลาแลงก่อบนคันดิน กำแพง ๒ ชั้นนอกเป็น
คูน้ำสลับกับคันดิน นอกจากทำหน้าที่ป้องกันข้าศึกแล้วคูน้ำยังใช้ระบายน้ำไม่
ให้ไหลท่วมเมืองอีกด้วย ระหว่างกึ่งกลางแต่ละด้านมีประตูเมือง และป้อม
หน้าประตูด้วย

วัดมหาธาตุ ตั้งอยู่กลางเมือง เป็นวัดใหญ่ และวัดสำคัญของกรุงสุโขทัย
มีพระเจดีย์มหาธาตุทรงดอกบัวตูม หรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เป็นศิลปะแบบ
สุโขทัยแท้ ตั้งเป็นเจดีย์ประธาน ล้อมรอบด้วยเจดีย์ ๘ องค์ บนฐานเดียวกัน
คือ ปราสาทศิลาแลงตั้งอยู่ที่ทิศทั้ง ๔ และเจดีย์ทรงปราสาทก่อด้วยอิฐที่ได้รับ
อิทธิพลมาจากล้านนา จากการสำรวจ พบว่าบริเวณวัดมหาธาตุมีเจดีย์แบบ
ต่าง ๆ มากถึง ๒๐๐ องค์ วิหาร ๑๐ แห่ง ชุมพระ (มณฑป) ๘ ชุม พระอุโบสถ
๑ แห่ง สระพัง ๔ แห่ง ด้านตะวันออกบนเจดีย์ประธานมีวิหารขนาดใหญ่ก่อ
ด้วยศิลาแลง มีแท่นซึ่งเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดที่ใหญ่ที่สุดใน
ประเทศไทย คือ **พระศรีศากยมุนี** ปัจจุบันได้รับการเคลื่อนย้ายไปอยู่ที่
วัดสุทัศน์ฯ กรุงเทพมหานคร ที่ด้านเหนือ และด้านใต้ของเจดีย์มหาธาตุมี
พระพุทธรูปยืนภายในชุมพระ เรียกว่า **“พระอัฐารศ”**

วัดชนะสงคราม ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของวัดมหาธาตุ ใกล้กับโบราณสถาน
ที่เรียกว่าหลักเมือง เดิมเรียกว่า **วัดราชบูรณะ** มีลักษณะเด่นคือ เจดีย์ทรงระฆัง
กลมขนาดใหญ่ เป็นเจดีย์ประธาน และมีวิหาร โบสถ์ เจดีย์รายต่าง ๆ

เนินปราสาทพระร่วง หรือ**เขตพระราชวังในสมัยสุโขทัย** ตั้งอยู่ทางทิศ
ตะวันออกติดกับวัดมหาธาตุ มีโบราณสถานแห่งหนึ่งเรียกว่า **เนินปราสาท**
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวสันนิษฐานว่าบริเวณนี้เคยเป็นฐาน
ปราสาทราชวังของกษัตริย์เมืองสุโขทัย กรมศิลปากร ได้ขุดแต่งบูรณะ เมื่อ พ.ศ.
๒๕๒๖ พบฐานอาคารแบบฐานบัวคว่ำ บัวหงาย มีลักษณะเป็นฐานสูงรูป
สี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด ๒๗.๕๐x๕๑.๕๐ เมตร มีบันไดที่ด้านหน้า และด้านหลัง

วัดสระพังเงิน (คำว่า “สระพัง” หมายถึง สระน้ำ หรือหนองน้ำ) เป็น
โบราณสถานสำคัญ ตั้งอยู่บริเวณขอบสระพังเงินด้านทิศตะวันตกของวัด
มหาธาตุ ห่างจากวัดมหาธาตุ ๓๐๐ เมตร โบราณสถานนี้ไม่มีกำแพงแก้ว

เพราะเหตุใดวิหารวัดศรีชุมจึงมีความเร้นลับซ่อนอยู่อย่างนี้ เรื่องนี้หากพิจารณากันอย่างลึกซึ้งแล้วจะพบว่าพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์พระร่วงทรงพระปรีชาสามารถในด้านการปลูกปลูกโอบใจหาราษฎร เนื่องจากหนังสือด้านข้างขององค์พระอจนะมีช่องเล็ก ๆ ถ้าหากใครแอบเข้าไปทางอุโมงค์แล้วไปโผล่ที่ช่องนี้ และพุดออกมาดัง ๆ ผู้ที่อยู่ภายในวิหารจะต้องเฝ้าว่าพระองค์จะพูดได้

และเสียงพูดนั้นจะกังวานน่าเกรงขาม เพราะวิหารนี้ไม่มีหน้าต่าง แต่เดิมคงมีหลังคาเป็นรูปโค้งคล้ายโดม

โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านตะวันตก

วัดช้างรอบ อยู่ห่างจากประตูออกไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๒.๔ กิโลเมตร มีโบราณสถานที่สำคัญประกอบด้วย เจดีย์ทรงกลมแบบลังกา ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีช้างเผือกครึ่งตัว มีจำนวน ๒๔ เชือก พระอุโบสถอยู่ด้านหน้าเจดีย์ประธาน และมีเจดีย์ราย ๕ องค์ ล้อมรอบเจดีย์ประธาน และโบสถ์

วัดสะพานหิน วัดนี้ตั้งอยู่บนเนินเขา สูงประมาณ ๒๐๐ เมตร บริเวณทางเดินขึ้นโบราณสถานมีทางเดินปูลาดด้วยหินชนวนจากตีนเขาขึ้นไปเป็นระยะทาง ๓๐๐ เมตร สิ่งสำคัญภายในวัด ได้แก่ พระประธานเป็นพระพุทธรูปยืนขนาดใหญ่ เป็นที่ประดิษฐานพระปางประทานอภัย สูง ๑๒.๕๐ เมตร เรียกว่า "พระอัฐารศ"

เขื่อนศรีนครินทร์หรือท่านบพระร่วง ตั้งอยู่บริเวณเมืองเก่า ท่านนี้เป็นเขื่อนดิน (คันดิน) สำหรับกั้นน้ำอยู่ระหว่างซอกเขาคือ เขาพระบาทใหญ่ และเขากัวอ้ายมา ที่สร้างขึ้นเพื่อกักน้ำ และชักน้ำไปตามคลองส่งน้ำมาเข้ากำแพงเมืองเข้าสระตระพังเงิน สระพังทอง เพื่อนำไปใช้ในเมือง และพระราชวังในสมัยโบราณ ซึ่งในปัจจุบันกรมชลประทานได้ปรับปรุงบูรณะ และซ่อมแซมขึ้นใหม่

โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านใต้

วัดเชตุพน ศิลปกรรมที่น่าสนใจของวัดคือ มณฑปที่สร้างด้วยหินชนวน เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสี่อิริยาบถ คือนั่ง นอน ยืน เดิน ภายในมณฑปเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปโดยมีการใช้วัสดุทั้งอิฐ หินชนวน ศิลาแลง ในการก่อสร้าง สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด คือ กำแพงแก้วที่ล้อมรอบมณฑปจตุรมุขนี้สร้างจากหินชนวนที่มีขนาดใหญ่ และหนา โดยมีการสลัก และบากหินเพื่อทำเป็นกรอบ และซุ้มทรงเลียนแบบเครื่องไม้ และยังได้พบศิลาจารึกที่วัดนี้หลักที่ ๕๘ จารึกในปี พ. ศ. ๒๐๕๗ กล่าวว่าเจ้าธรรมรังสีสร้างพระพุทธรูปในวัดนี้

วัดเจดีย์สี่ห้อง ตั้งอยู่ทางตะวันออกของวัดเชตุพน ห่างไปประมาณ ๑๐๐ เมตร โบราณสถานที่น่าสนใจ คือ ที่ฐานเจดีย์ประธานมีภาพปูนปั้นประดับโดยรอบเป็นรูปบุคคล รูปบุรุษ และสตรี สวมอาภรณ์ และเครื่องประดับในมือถือภาชนะ มีพรรณพฤกษางอกโผล่พ้นออกมาที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ นอกจากนั้นมีปูนปั้นรูปช้าง และสิงห์ประดับรูปบุคคล องค์เจดีย์ประธานเป็นทรงระฆังกลมที่ได้รับการบูรณะ ส่วนยอดเจดีย์ได้หักพังลง

โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านตะวันออก

วัดช้างล้อม เป็นโบราณสถานที่สำคัญ มีเจดีย์ทรงกลมแบบลังกาเป็นประธานของวัด รอบฐานเจดีย์ประดับด้วย ปูนปั้นเป็นรูปช้างเผือกครึ่งตัว ด้านหน้ามีฐานวิหารก่อด้วยอิฐ และยังมีฐานกำแพงแก้วก่อด้วยอิฐล้อมรอบ

วัดตระพังทองหลวง อยู่ริมถนนจรดวิถีถ่อง หากเดินทางมาจากจังหวัดสุโขทัยวัดตระพังทองหลวงอยู่ริมซ้ายมือ ศิลปกรรมที่สำคัญคือ มณฑปรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสก่อด้วยอิฐ ผนังด้านนอกประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้น ตอนพระพุทธรูปเจ้าเสด็จลงจากดาวดึงส์ ตอนประทานเทศนาโปรดพระพุทธบิดากับกษัตริย์ศากยราช และตอนเสด็จโปรดนางพิมพา นับเป็นศิลปกรรมชิ้นเอกของสุโขทัย

บริเวณพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยครอบคลุมพื้นที่กว่า ๗๐ ตารางกิโลเมตร และมีโบราณสถานสำคัญที่น่าสนใจอีกมากมาย กรณีที่นักท่องเที่ยวมีเวลามาก โบราณสถานที่น่าสนใจนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นใคร่ขอแนะนำดังนี้

ทิศตะวันออก วัดเจดีย์สูง วัดเกาะไม้แดง วัดทอดพยอม

ทิศตะวันตก วัดพระบาทน้อย วัดเจดีย์งาม วัดมังกร วัดอรัญญิก วัดช้างรอบ

ทิศใต้ วัดศรีพิจิตรกิริติภักดีอาราม วัดตันจัน วัดโศการาม

อัตราค่าเข้าชม นักท่องเที่ยว ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๕๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๓๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๕๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ในจังหวัดสุโขทัยได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๒๑.๐๐ น. (ปิดจำหน่ายบัตรเวลา ๑๕.๐๐ น.) หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๕.๐๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

ในกรณีที่นำยานพาหนะเข้าเขตโบราณสถานต้องเสียค่าธรรมเนียมอีกด้วย และที่บริเวณลานจอดรถของอุทยานฯ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมีบริการรถราง นำชมรอบ ๆ บริเวณอุทยานฯ อัตราค่าบริการ นักท่องเที่ยว ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๒๐ บาท นอกจากนั้นที่บริเวณด้านหน้าอุทยานฯ มีบริการรถจักรยาน ให้เช่าในราคาคันละ ๒๐ บาท

กรณีเข้าชมเป็นหมู่คณะ และต้องการวิทยากรนำชม สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ๖๕๒๑๐ โทร. ๐ ๕๕๖๙ ๗๓๑๐

การเดินทาง จากตัวเมืองสุโขทัย นักท่องเที่ยวสามารถนั่งรถประจำทางสายเมืองเก่า (รถสองแถวจอดบริเวณท่ารถใกล้ป้อมยามตำรวจ) มาลงที่หน้าอุทยานฯ มีรถออกทุก ๒๐ นาที

อำเภอคีรีมาศ

อุทยานแห่งชาติรามคำแหง (เขาลอง จังหวัดสุโขทัย) ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอบ้านด่านลานหอย และอำเภอคีรีมาศ มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ ๒๑๓,๒๑๕ ไร่ ได้รับการประกาศแต่งตั้งให้เป็นอุทยานแห่งชาติรามคำแหง เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๓ เป็นอุทยานแห่งชาติทางประวัติศาสตร์แห่งแรกของเมืองไทยที่น่าสนใจ และน่าศึกษา เพราะเป็นการอนุรักษ์ป่าที่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยกรุงสุโขทัยไว้พร้อมกับพื้นที่ทางธรรมชาติ ในสมัยก่อนเรียกป่านี้ว่า “ป่าเขาลอง” แต่เมื่อทางการเข้ามาดำเนินการสงวนพื้นที่แห่งนี้ไว้เพื่อประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้นได้ตั้งชื่อเสียใหม่ว่า “รามคำแหง” ซึ่งเป็นมงคลนาม เพราะมาจากพระนามของกษัตริย์อัครโยธินของชาติไทย คือ “พ่อขุนรามคำแหงมหาราช” ผู้ครองกรุงสุโขทัย เพราะชื่อเดิมมัน (เขาลอง) ซ้ำกับ “ป่าเขาลอง” ซึ่งเป็นชื่ออุทยานแห่งชาติเขาลองที่จังหวัดนครศรีธรรมราช อุทยานแห่งชาติรามคำแหงมีขุนเขาสูงเด่นเป็นสง่า คือ **ยอดเขาลอง** ภายในอุทยานฯ สามารถที่จะเห็นสัตว์ป่าได้ เช่น วัวแดง เก้ง หมูป่า นกกระเดียน นกนางแอ่น พรอนไม้ที่สำคัญได้แก่ ลัก ตะเคียน เต็ง รัง พืชสมุนไพร ว่าน น้ำตกที่สวยงาม และถ้ำต่าง ๆ ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ เป็นภูเขาสลับซับซ้อนทอดตัวอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ ตั้งตระหง่านอยู่บนพื้นราบคล้ายจอมปลวกขนาดใหญ่โดดเด่นเป็นสง่าอยู่กลางทุ่งนา สภาพอากาศบนยอดเขาจะหนาวเย็นตลอดปี มีเมฆหมอกปกคลุมมากในช่วงฤดูหนาว และฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยโดยประมาณ ๑๒-๑๔ องศาเซลเซียส ช่วงที่อากาศเย็นสบายอยู่ระหว่างเดือนธันวาคม-มกราคม ช่วงที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางไปอุทยานฯ เริ่มตั้งแต่ประมาณเดือนกันยายน-กุมภาพันธ์

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอุทยานแห่งชาติรามคำแหง ได้แก่

เขาลอง อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลถึง ๑,๒๐๐ เมตร เป็นภูเขาที่มีหน้าผาสูงชัน และมียอดเขาสูงที่สุดอยู่ทางด้านทิศใต้ของเมืองสุโขทัย บนยอดเขามีทิวทัศน์ที่สวยงาม ปกคลุมด้วยทุ่งหญ้าธรรมชาติ ประกอบด้วยยอดเขา ๔

ยอดด้วยกัน คือ **ยอดเขานารายณ์** สูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๑๖๐ เมตร เป็นที่ตั้งของสถานีโทรคมนาคมเขานารายณ์ ของกองทัพอากาศมีเนื้อที่ ๒๕ ไร่ บริเวณเขานารายณ์มีหน้าผาที่สวยงาม และสูงชันเหมาะสำหรับเป็นสถานที่พักผ่อน สามารถมองเห็นทิวทัศน์รอบเขา ในเวลากลางคืนจะเห็นแสงไฟจากจังหวัดสุโขทัย และจังหวัดพิษณุโลก **ยอดเขาพระเมเย์** สูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๒๐๐ เมตร เดิมเคยเป็นที่ประทับ จำศีลภาวนาของพระเมเย์ **ยอดเขาภูเขา** สูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๒๐๐ เมตร และ **ยอดเขาพระเจดีย์** สูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๑๘๕ เมตร เมื่อมองจากยอดเขาเหล่านี้ลงไปสามารถมองเห็นทิวทัศน์ที่สวยงาม และจะเห็นท่อนบักน้ำที่สร้างขึ้นในสมัยสุโขทัยที่เรียกว่า “สรีดภงค์” และตัวจังหวัดสุโขทัยได้อย่างชัดเจน

ทุ่งหญ้าธรรมชาติ บนยอดเขาจะเป็นทุ่งหญ้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ มีหญ้าหลายชนิดขึ้นอยู่รวมกัน และบางชนิดเป็นพืชสมุนไพร

ไทรงาม เป็นต้นไทรงามขนาดใหญ่แผ่กิ่งก้านสาขาได้ลักษณะสวยงาม เหมาะที่จะไปนั่งพักผ่อน อยู่ระหว่างทางขึ้นยอดเขาลอง

ปล่องนางนาค อยู่ห่างจากไทรงาม ๓๒๐ เมตร เป็นปล่องธรรมชาติอยู่บริเวณยอดเขามีความกว้างประมาณ ๐.๕ เมตร ยาวประมาณ ๑.๕ เมตร ความลึกไม่สามารถวัดได้ ตามตำนานพระร่วงในพงศาวดารเหนือ เจ้าเมืองออกมจำศีลที่เขาลองจึงเกิดตำนานเรื่องพระร่วงซึ่งเกี่ยวข้องกับปล่องนางนาคนี้

สมุนไพร และว่าน ในพื้นที่อุทยานฯ มีว่าน และสมุนไพรมากมายชนิด เช่น โด่ไม่รู้ล้ม หอมไกลดง นางค่อม หนุมานประสานกาย กำลังเสือโคร่ง เป็นต้น

ประตูประวัติศาสตร์ มีประตูทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏอยู่ คือ “ประตูป่า” อยู่ทางทิศเหนือของสวนลุ่ม หรือบริเวณที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ “ประตูมะค่า” อยู่ทางทิศตะวันตก เป็นประตูที่ตั้งอยู่ที่บริเวณเมืองหน้าด่าน “ประตูเปลือย” อยู่ทางทิศตะวันออกของสวนลุ่ม ตั้งอยู่บริเวณด้านตรงของอุทยานฯ “ประตูพระร่วง” อยู่ทางทิศใต้ของสวนลุ่ม และมีเรื่องเล่ามาว่าเป็นประตูที่พระร่วงเข้ามาเล่นว่าว ณ ที่แห่งนี้

สวนลุ่ม หรือสวนลุ่มพินิจวัน เป็นสวนว่านยาสมุนไพรรีกแห่งหนึ่งอยู่ที่เชิงเขาลอง ปัจจุบันคือ ที่ตั้งของสำนักงานอุทยานแห่งชาติรามคำแหง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขาลอง

น้ำตกสายรุ้ง อยู่ทางทิศตะวันตกของเขาลอง เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียง และ

สวยงาม เกิดจากต้นน้ำบริเวณเขาเจดีย์ มาเป็นลำธารคลองไผ่น้ำไหลลงมาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทิ้งตัวลงมาจากผาหินที่สูง เมื่อถูกแสงแดดส่องลงมากกระทบเข้ากับน้ำเป็นสายทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเป็นสายรุ้งที่มีสีสันสวยงาม ช่วงระยะเวลาที่สามารถมองเห็นสายรุ้งตั้งแต่เวลา ๑๑.๐๐-๑๖.๐๐ น. ภายในบริเวณน้ำตกมีหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ อยู่ห่างจากอุทยานฯ ๕๐ เมตร ตัวน้ำตกมีทั้งหมด ๔ ชั้น แต่ละชั้นสามารถลงเล่นน้ำได้ โดยต้องเดินเท้าจากหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ขึ้นไปตามธารน้ำไหล มีระยะทาง ๘๐๐ เมตร ๔๐๐ เมตร ๑,๑๖๐ เมตร และ ๑,๒๐๐ เมตร ตามลำดับ การเดินทาง จากตัวจังหวัดสุโขทัยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ เส้นสุโขทัย-คีรีมาศ พอถึงอำเภอคีรีมาศให้ตรงไปอีกประมาณ ๑๘ กิโลเมตร จะมีทางแยกขวามือโดยผ่านอำเภอบ้านด่านลานหอยเข้าไป ๑๓ กิโลเมตร แล้วมีทางแยกขวามืออีกครั้งให้ตรงเข้าไปประมาณ ๔ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ

รอยพระพุทธรูป ตั้งอยู่เชิงเขาถ้ำพระบาททำด้วยหินชนวนแกะสลักสวยงาม ๑๐๘ สร้างในสมัยพระมหาธรรมราชาลิไท อายุประมาณ ๖๐๐ ปีเศษ

ปรางค์เขาปูจา เป็นปรางค์ที่ก่อด้วยอิฐขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนภูเขาสูงเล็ก ๆ ใกล้กับอุทยานฯ เป็นศิลปะเขมรสมัยบาปวน สร้างสำหรับคนเดินทางเพื่อใช้ประกอบพิธีทางศาสนา มีอายุประมาณ ๑,๕๐๐ ปีเศษ

ถ้ำพระนารายณ์ เป็นสถานที่ที่เคยพบเทวรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรเปล่งรัศมี ซึ่งราษฎรที่พบคิดว่าเป็นพระนารายณ์ ปัจจุบันถูกทุบทำลายจนหมดคงเหลือแต่เฉพาะฐานเท่านั้น

ถ้ำพระเมย์ เป็นเพิงหินขนาดใหญ่เคยเป็นสถานที่ประดิษฐานรูปปั้นพระเมย์ ปัจจุบันได้อัญเชิญไว้ที่ศาลพระเมย์บริเวณศาลากลางจังหวัดสุโขทัย

ถนนพระร่วง เป็นถนนสายประวัติศาสตร์ที่เชื่อมระหว่างเมืองกำแพงเพชรผ่านสุโขทัย จรดศรีสัชนาลัย ด้วยระยะทาง ๑๒๓ กิโลเมตร เชื่อว่าถนนสายนี้สร้างเมื่อ ๗๐๐ ปีมาแล้ว เพื่อใช้เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์อาจถือว่าเป็นทางหลวงแผ่นดินสายแรกของประเทศไทย

เขื่อนศรีนครินทร์ และแหล่งต้นน้ำในอดีตรังสิต หมายถึง ทำนบกั้นน้ำหรือเขื่อน ในสมัยโบราณคือ ทำนบพระร่วง เป็นคันดินกั้นน้ำระหว่างเขาพระบาทใหญ่ และเขากว๊ายมา น้ำในเขื่อนจะถูกส่งไปตามคลองสู่กำแพงเมืองไหลเข้าสระตะพังเงิน ตะพังทองเพื่อใช้สอยในเมือง และพระราชวังในสมัยสุโขทัย ปัจจุบันกรมชลประทานได้บูรณะซ่อมแซมขึ้นใหม่ สำหรับแหล่ง

ต้นน้ำในอดีตเรียกว่า โขก (หมายถึง ลำธาร) ที่สำคัญได้แก่ โขกพระร่วงลงพระขรรค์ โขกพระร่วงลับพระขรรค์ โขกพม่าผ่นทอก และโขกชมพู (รัชกาลที่ ๖ เคยเสด็จประพาสในเที่ยวเมืองพระร่วง) ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำที่ไหลมาจากเขาประกำษ์

นอกจากนั้นทางอุทยานฯ ได้จัดทำ เส้นทางศึกษาธรรมชาติ โดยเริ่มจากที่ทำการอุทยานฯ ผ่านสวนสมุนไพร ป่าดิบแล้ง ไทรงาม ชันดิน ชันหิน เป็นต้น ไปสิ้นสุดที่น้ำตกหินราง ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ๒ ชั่วโมง โดยทางอุทยานฯ ได้จัดทำป้ายสื่อความหมายต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

อัตราค่าเช่าอุทยานฯ นักท่องเที่ยว ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท เด็ก ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่ ๒๐๐ บาท เด็ก ๑๐๐ บาท นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการลูกหาบขึ้นยอดเขาหลวงราคากิโลกรัมละประมาณ ๑๐ บาท โดยสามารถติดต่อได้ที่อุทยานฯ

สถานที่พัก ทางอุทยานฯ มีบริการบ้านพักไว้สำหรับนักท่องเที่ยว จำนวน ๓ หลัง พักได้ ๖-๑๐ คน ราคา ๕๐๐ บาท/คืน และมีเต็นท์ให้เช่า พักได้ ๒-๘ คน ราคา ๕๐-๒๐๐ บาท/คืน ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมาเดินมาเองเสียค่าพื้นที่กางเต็นท์ ราคาคนละ ๓๐ บาท/คืน ติดต่อรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่อุทยานแห่งชาติรามคำแหง ตู้ ปณ. ๑ อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ๖๔๑๖๐ โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๔๒๐๐-๑

การเดินทาง รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดสุโขทัย สามารถใช้เส้นทางได้ ๒ เส้นทาง

เส้นทางแรก ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านทางนครสวรรค์ จากนั้นเลี้ยวซ้ายใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ไปจนถึงกำแพงเพชร แล้วเปลี่ยนไปใช้เส้นทางหมายเลข ๑๐๑ จนถึงอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ก่อนถึงจังหวัดสุโขทัย ๒๐ กิโลเมตร บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๔๑๔ จะเห็นยอดเขาสูงอยู่ทางซ้ายมือแล้วเลี้ยวซ้ายไปประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ถึงที่ทำการของอุทยานแห่งชาติรามคำแหง

เส้นทางที่สอง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ไปจนถึงนครสวรรค์ แล้วให้ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑๗ ไปจนถึงพิษณุโลก จากนั้นเปลี่ยนไปใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๒ จนถึงสุโขทัย แล้วเดินทางต่อถึงอำเภอคีรีมาศให้แยกซ้ายเข้าไป ๑๖ กิโลเมตร จนเข้าสู่อุทยานฯ

รถประจำทาง จากอำเภอคีรีมาศ นักท่องเที่ยวสามารถเหมารถสองแถว

ได้ที่บริเวณแยกศรีมาศ ราคาเที่ยวละประมาณ ๓๕๐-๔๐๐ บาท เข้าไปยังอุทยานฯ

ข้อควรแนะนำสำหรับนักท่องเที่ยว

- ทางอุทยานฯ ไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเดินขึ้นยอดเขาหลวงหลังเวลา ๑๕.๓๐ น.
- ด้านบนยอดเขานารายณ์มีเฉพาะอาหารแห้งจำหน่าย ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางไปค้างแรมด้านบนควรเตรียมอาหารให้เพียงพอ
- ก่อนการเดินทางนักท่องเที่ยวควรสำรวจความพร้อมทางร่างกายและจำเป็นต้องเตรียมอุปกรณ์สิ่งของจำเป็นไปด้วย เช่น เสื้อกันหนาว หมวก ไฟฉาย ยา อาหารแห้ง เป็นต้น

อำเภอสวรรคโลก

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สวรรคโลก ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองสวรรคโลก หลังวัดสวรรคาราม (วัดกลาง) ห่างจากตัวเมืองสุโขทัย ๓๘ กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าไปอีกประมาณ ๑.๖ กิโลเมตร ถึงพิพิธภัณฑฯ พิพิธภัณฑฯ จัดแสดงออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ชั้นบน จัดแสดงประติมากรรมสมัยต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นสมบัติที่มาจากวัดสวรรคโลก และพระสวรรคโลก และบางส่วนย้ายมาจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ส่วนใหญ่เป็นพระพุทธรูปในยุคสมัยต่าง ๆ ตั้งแต่ก่อนยุคสุโขทัย จนถึงศิลปะรัตนโกสินทร์ตอนต้น ส่วนบริเวณ ชั้นล่าง จัดแสดงเครื่องถ้วยสังคโลก เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ ขุดพบมากที่สุดที่แหล่งโบราณคดีเครื่องถ้วยสังคโลกบ้านเกาะน้อย และบ้านปลาย อำเภอสรีลัญญะ รวมทั้งแสดงเครื่องถ้วยชามสมบัติได้ทะเลที่งมได้มาจากแหล่งเรือจมในอ่าวไทย พิพิธภัณฑฯ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท ในกรณีเข้าชมเป็นหมู่คณะ และต้องการวิทยากรนำชม ติดต่อได้ที่พิพิธภัณฑฯ สวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ๖๔๑๑๐ โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๑๕๗๑, ๐ ๕๕๖๔ ๓๖๖๖

สวนหลวงพระร่วงเฉลิมพระเกียรติ (ทุ่งแม่ระวิง) ตั้งอยู่ที่ ๙ ตำบลปากมูเกาะ แต่เดิมเคยเป็นหนองน้ำสาธารณะขนาดใหญ่ ปัจจุบันมีพื้นที่ทั้งหมด

๘๓๐ ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นน้ำ ๖๔๕ ไร่ พื้นดิน ๑๘๕ ไร่ ลักษณะของสวนนี้เป็นเกาะมีน้ำล้อมรอบมองเห็นทิวทัศน์ได้ เหมาะสำหรับที่จะพักผ่อน ภายในบริเวณมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ สะพานไม้โบราณ ที่ข้ามอ่างน้ำเกาะกลางทุ่งแม่ระวิง มีความยาว ๓๐๐ เมตร สักการบูชาพระร่วง ณ วงเวียนประดิษฐานรูปพระร่วงอยู่ปากทางเข้าเกาะกลางทุ่งแม่ระวิง สักการบูชาพระมหาโพธิสัตว์ เจ้าแม่กวนอิม และนมัสการศาลปู่ก๊อกข้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลปากมูเกาะ พักผ่อนศาลาที่พักริมทาง ชมวิวทิวทัศน์รอบเกาะ และเป็นแหล่งศึกษาดูงานหลายด้าน เช่น โครงการเกษตรผสมผสาน ได้แก่ ทำนา ทำสวน เลี้ยงไก่ พิพิธภัณฑฯ ขาวนาแหล่งรวบรวมอุปกรณ์ชาวนาโบราณแสดงถึงวิถีชีวิตของชาวนาสมัยสุโขทัย แปรสวนสมุนไพรสาธิต เรือนเพาะชำกล้าไม้

นอกจากนี้ภายในบริเวณสวนแห่งนี้มีอาคารเอนกประสงค์ที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของดีจังหวัดสุโขทัย สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลปากมูเกาะ โทร. ๐ ๕๕๖๔ ๒๑๐๐

อำเภอสรีลัญญะ

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีลัญญะ ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองเก่า บริเวณที่เรียกว่า "แก่งหลวง" ห่างจากตัวอำเภอสรีลัญญะลงมาทางสวรรคโลก ๑๑ กิโลเมตร หรือห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๕๕๐ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในเขตของตำบลศรีลัญญะ ตำบลสารจิตร ตำบลหนองอ้อ ตำบลท่าชัย ส่วนตัวเมืองโบราณศรีลัญญะอยู่ในเขตหมู่บ้านพระปรารค์ ตำบลศรีลัญญะ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๔๕.๑๔ ตารางกิโลเมตร เดิมชื่อว่า "เมืองเชลียง" แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น "ศรีลัญญะ" ในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงขึ้นครองกรุงสุโขทัย และได้สร้างเมืองขึ้นใหม่เป็นศูนย์กลางการปกครองแทนเมืองเชลียง ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์มีโบราณสถาน และโบราณวัตถุทั้งหมด ๒๑๕ แห่ง สำรวจค้นพบแล้ว ๒๐๔ แห่ง โบราณสถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ หรือ **วัดพระบรมธาตุเมืองเชลียง** และเรียกอีกชื่อว่า **วัดพระปรารค์** ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองเก่าศรีลัญญะ ลงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นกลุ่มโบราณสถานขนาดใหญ่ และเป็นพระอารามหลวงชั้นราชวรวิหาร มีโบราณสถานที่สำคัญภายในวัด ได้แก่ **ปรารค์ประธาน** ก่อด้วยศิลาแลงฉาบปูน ลักษณะรูปแบบเป็นสถาปัตยกรรมจัดอยู่ในสมัยอยุธยา บริเวณเรือนธาตุด้านหน้ามีบันไดขึ้นองค์ปรารค์สู่ซุ้มโถง

ผนังภายในองค์ปรางค์พบว่ามีการร้อยจิตรกรรมฝาผนังแต่ลบเลือนไปมาก ด้านหน้าองค์ปรางค์มีวิหาร ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ปางมารวิชัย และทางด้านขวามีพระพุทธรูปปูนปั้นปางลีลาที่มีลักษณะงดงาม กำแพงวัด เป็นศิลา และแท่นกลมขนาดใหญ่เรียงชิดติดกันเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖๐.๐๐ เมตร ยาว ๙๐.๐๐ เมตร เหนือซุ้มประตูทำเป็นรูปคล้ายหลังคายอด และเหนือซุ้มขึ้นไปเป็นปูนปั้นรูปพระพักตร์พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร พระธาตุมูเตาอยู่ด้านหลังปรางค์ประธานนอกกำแพงแก้ว ลักษณะพระธาตุมูเตาเป็นเจดีย์ทรงมอญ ในการขุดแต่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้พบทองจังโกประดับส่วนยอดของเจดีย์ มณฑปพระอัฐารศ อยู่ด้านหลังของพระธาตุมูเตา เดิมน่าจะเป็นมณฑปพระสีริยาบท ต่อมาได้ซ่อมแซมดัดแปลง ภายในซุ้มคูหาที่มีพระพุทธรูปยืนอยู่ เดิมมณฑปมุงหลังคาด้วยกระเบื้องดินเผา วิหารพระสองพี่น้องอยู่ทางซ้ายมณฑปพระอัฐารศ ก่อด้วยศิลาแลง มีพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ๒ องค์ อยู่บนแท่นพระ จากการขุดค้นทางโบราณคดีพบว่าฐานวิหารสองพี่น้องก่อทับอาคารเดิมที่ก่อด้วยอิฐ และด้านข้างทางขวาของพระวิหารได้พบฐานรอยพระพุทธรูปบาท โบริศ ตั้งอยู่ด้านหน้าพระวิหาร ปัจจุบันทางวัดได้บูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ทั้งหลังโดยสร้างทับโบสถ์เดิมกุฏิพระร่วมพระลือ หรือเรียกอีกชื่อว่า ศาลพระร่วงพระลือ มีลักษณะเป็นมณฑป ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสกว้าง หลังคาทรงมณฑปก่ออิฐซ้อนกัน ๔ ชั้น ภายในประดิษฐานรูปหล่อพระร่วงพระลือ(จำลอง)

วัดเขาพนมเพลิง ตั้งอยู่บนยอดเขาพนมเพลิงภายในกำแพงเมือง มีโบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงกลม และมณฑปก่อด้วยศิลาแลง ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสยกพื้นสูง หลังคาโค้งแหลม มีบันไดทางขึ้นสู่มณฑป ชาวบ้านเรียกว่า ศาลเจ้าแม่ละอองสำลี ส่วนทางขึ้นวัดสามารถขึ้นได้ ๒ เส้นทาง คือ จากด้านหน้าวัดแก่งหลวง และด้านข้างวัดซึ่งทางขึ้นได้ทำเป็นบันไดศิลาแลงระหว่างทางขึ้นทั้งสองด้านมีศาลาที่พักด้วย

วัดเขาสุวรรณคีรี อยู่ทางทิศตะวันตก ถัดจากเขาพนมเพลิงไปประมาณ ๒๐๐ เมตร โดยตั้งอยู่บนเขาอีกยอดหนึ่งในเทือกเขาเดียวกัน กลุ่มโบราณสถานที่สำคัญ คือ เจดีย์ประธานทรงกลมองค์ระฆังขนาดใหญ่ก่อด้วยศิลาแลง ฐานเขียงใหญ่ ๕ ชั้น ใช้สำหรับเป็นลานประทักษิณ มีซุ้มพระทั้ง ๔ ด้าน ตรงก้านฉัตรมีพระพุทธรูปปูนปั้นปางลีลาเดินจงกรมรอบก้านฉัตรเช่นเดียวกับวัดช้างล้อม ด้านหลังเจดีย์ประธานมีเจดีย์ทรงกลมล้อมรอบด้วยแนว

กำแพงศิลาแลง

วัดช้างล้อม อยู่ภายในกำแพงเมืองศรีสัชนาลัย บนที่ราบเชิงเขาด้านทิศใต้ของเขพนมเพลิง โบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงลังกา ตั้งอยู่ภายในกำแพงแก้วสี่เหลี่ยมจัตุรัส ตั้งอยู่บนฐานประทักษิณรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ที่ฐานเจดีย์มีซุ้มปูนปั้นยื่นหันหลังชนผนังเจดีย์อยู่โดยรอบ จำนวน ๓๙ เชือก และซุ้มที่อยู่ตามมุมเจดีย์ทั้ง ๔ ทิศ ตกแต่งเป็นซุ้มทรงเครื่อง มีลวดลายปูนปั้นประดับที่คอ ต้นขา และข้อเท้า ส่วนทางด้านหน้าเจดีย์ประธานมีบันไดขึ้นสู่ลานประทักษิณ เหนือฐานประทักษิณมีซุ้มพระพุทธรูปประทับนั่งปางมารวิชัย ผนังซุ้มมีรูปประติมากรรมรูปตันโพธิ์อยู่เบื้องหลังพระพุทธรูป แต่พระพุทธรูปได้ถูกทำลายไปคงเหลือเพียงองค์เดียวทางด้านทิศเหนือ บริเวณองค์ระฆังขึ้นไปเป็นบัลลังก์ ก้านฉัตรประดับด้วยรูปพระสาวกปูนปั้นลีลาหุ่นต่ำจำนวน ๑๙ องค์

วัดช้างล้อมที่เมืองศรีสัชนาลัยนี้ ช้างจะมีลักษณะที่เด่นกว่าช้างปูนปั้นที่วัดอื่น ๆ คือ ยืนเต็มตัวแยกออกจากผนัง มีขนาดสูงใหญ่กว่าช้างจริง และด้านหน้ามีพุ่มดอกบัวปูนปั้นประดับไว้

โบราณสถานภายในวัดที่ยังมีหลักฐานคือวิหารอยู่ด้านหน้าเจดีย์ประธาน นอกจากนั้นเป็นวิหารขนาดเล็ก ๆ ๒ หลัง และเจดีย์ราย ๒ องค์

วัดเจดีย์เจ็ดแถว ตั้งอยู่ด้านหน้าวัดช้างล้อม นับว่ามีความสวยงามมากกว่าวัดอื่นในเมืองสุโขทัย เพราะมีเจดีย์แบบต่าง ๆ กันมากมายที่เป็นศิลปะสุโขทัยแท้ และเป็นศิลปะแบบศรีวิชัยผสมสุโขทัย โบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานรูปดอกบัวตูมอยู่ด้านหลังพระวิหาร และมีเจดีย์รายรวมทั้งอาคารขนาดเล็กแบบต่าง ๆ จำนวน ๓๓ องค์ มีกำแพงแก้วล้อมรอบอีกชั้นหนึ่ง นอกกำแพงมีโบสถ์ และบ่อน้ำ เจดีย์รายที่วัดเจดีย์เจ็ดแถวมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพลศิลปะจากที่ต่าง ๆ หลายแห่ง เช่น ลังกา และพุกาม ด้านหลังเจดีย์ประธานมีเจดีย์รายที่มีลักษณะเด่น คือ ฐานเป็นเจดีย์สี่เหลี่ยมจัตุรัส ยอดเป็นทรงกลม ภายในเจดีย์มีซุ้มโถง ส่วนซุ้มโถงเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปยืนปูนปั้น มีภาพจิตรกรรมเป็นภาพอดีตพระพุทธรูปเจ้า และเหล่าเทวดาษัตริย์ ส่วนซุ้มจระนมด้านหลังของเรือนธาตุทำเป็นพระพุทธรูปนาคปรกสาเหตุที่เรียกว่า วัดเจดีย์เจ็ดแถวเนื่องจากได้พบเจดีย์จำนวนมากหลายแถวภายในวัด และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงสันนิษฐานว่าวัดเจดีย์เจ็ดแถวเป็นที่ประดิษฐานพระอัฐิของพระราชนางสุโขทัย

วัดสวนแก้วอยู่ ณ หมู่ ๕ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่เศษ มีโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ หอระฆัง และกุฏิสงฆ์ มีพระพุทธรูปปางมารวิชัยประดิษฐานอยู่หน้าโบสถ์ และด้านหลัง มีบันไดขึ้น ๕ ทาง เสาวิหาร และกำแพงวัดก่อด้วยศิลาแลง

วัดสวนแก้วอุทยานน้อย หรือเรียกกันอีกชื่อว่า วัดสระแก้ว อยู่ห่างจากวัดช้างล้อม ๒๐๐ เมตร กลุ่มโบราณสถานมีกำแพงแก้วล้อมรอบ มีประตูทางเข้าด้านหน้า และด้านหลังวัด มีโบราณสถานประกอบด้วย เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงระฆังฐานย่อมือระฆัง ๕ ชั้น เจดีย์ ๔ องค์ พระพุทธรูปปางมารวิชัย ๑ องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ ๑ องค์

วัดนางพญา ตั้งอยู่แนวเดียวกันกับวัดสวนแก้วอุทยานใหญ่ เป็นวัดที่มีโบสถ์รูปนาคเป็นรูปนาค ๒ ตัว มีพระพุทธรูปปางมารวิชัย ๑ องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ ๑ องค์ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงระฆังฐานย่อมือระฆัง ๕ ชั้น เจดีย์ ๔ องค์ พระพุทธรูปปางมารวิชัย ๑ องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ ๑ องค์

วัดสวนแก้ว ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ห่างจากพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร โบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงระฆังฐานย่อมือระฆัง ๕ ชั้น เจดีย์ ๔ องค์ พระพุทธรูปปางมารวิชัย ๑ องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ ๑ องค์

จากการขุดค้นบริเวณด้านหน้าพระวิหารพบหลักฐานโครงกระดูกมนุษย์จำนวน ๑๕ โครง ในระดับความลึก ๗-๘ เมตร อายุประมาณพุทธศตวรรษที่

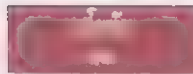
๙ ถึงสมัยทวารวดี ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๖ และได้พบกลุ่มโบราณสถานที่มีลักษณะเป็นเจดีย์ฐานย่อมือระฆัง ๕ ชั้น

อุทยานฯ เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๕๐ บาท หรือสามารถซื้อตั๋วรวมได้ ชาวไทย ๓๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๕๐ บาท ในกรณีที่นำยานพาหนะเข้าภายในเขตอุทยานฯ เสียค่าธรรมเนียม ราคา ๑๐-๕๐ บาท และทางอุทยานฯ มีบริการรถรางนำชมโบราณสถานทั่วบริเวณ ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท หากนักท่องเที่ยวที่ต้องการขอวิทยากรนำชมหรือขอเช่ารถจักรยานยนต์ ติดต่อได้ที่ อุทยานฯ โทร. ๐๘๔๓๐๓ ๐๘๔๓๐๔

การเดินทาง รถยนต์ จากตัวเมืองสุโขทัย ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ เส้นทางสายสุโขทัย-พิษณุโลก ระยะทาง ๑๐๑ กิโลเมตร ถึงตัวเมืองสุโขทัย ใช้เส้นทางสายสุโขทัย-พิษณุโลก ระยะทาง ๑๐๑ กิโลเมตร เป็นระยะทาง ๖๘ กิโลเมตร หรือ รถโดยสารประจำทาง มีรถสายสุโขทัย-ศรีสัชกาลย์ ออกจากท่ารถที่ตลาดเทศบาลไปอุทยานฯ ทุกวัน

ศูนย์ศึกษา และอนุรักษ์เตาสังคโลก (เตาทุเรียง) มีเตาทุเรียงโบราณจำนวนมาก ลักษณะเตาเผาจะเป็นรูปยาริคล้ายประทุนเรือจางยาวประมาณ ๗-๘ เมตร

ศูนย์ศึกษาฯ ดังกล่าว ประกอบด้วยอาคาร ๒ หลัง ตัวอาคารสร้างครอบบริเวณเตาที่ศึกษา อาคารแรก คือ เตาที่ ๔๒ เป็นเตาบนดิน อาคารที่สอง คือ เตาที่ ๖๑ เป็นเตาใต้ดิน ภายในตัวอาคารจะมีการจัดแสดงโบราณวัตถุ เอกสารทางวิชาการ ตลอดจนวีดิทัศน์การเครื่องถ้วยสมัยโบราณ

ผู้สนใจสอบถามรายละเอียดได้ที่อุทยานแห่งชาติรามคำแหง โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๙๒๐๐-๑ หรือสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุโขทัย โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๒๘๖

สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก

ขนมเกลียว เป็นของฝากยอดนิยมสำหรับผู้ที่มาเยือนจังหวัดสุโขทัย ทำจากแป้งมันเส้นอบ รสชาติหวานหอม กรอบ เคี้ยวเพลิน นิยมรับประทานเป็นของว่าง หรือของฝากญาติมิตร เพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน และเพื่อนร่วมงาน แต่ก่อนสุโขทัยจะมีคนทำขนมเกลียวไว้ขายตามบ้านหรือตามวัด ปัจจุบันมีผู้ประกอบการ ถนนศรีอินทราทิตย์ โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๐๓๗ ร้านสุคนธา ถนนจรดวิถีถ่อง โทร.

๐ ๕๕๖๑ ๒๑๑๒

เครื่องสังคโลก เป็นเครื่องสังคโลกที่ทำเลียนแบบของเดิมได้เหมือนจริง และสวยงาม

เครื่องปั้นดินเผาทุ่งหลวง อำเภอสว่างวีรญาติ เป็นงานดินเผาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นหม้อรูป ๓ ขา เช่น กระถาง จานไม้ และขัน อ่าง กิ่งไม้ โคมไฟ และมีลายฉลุรูปสัตว์ตัวเล็กตัวน้อย เช่น กบ อึ่งอ่าง สุนัข

กล้วยอบเนย เป็นของฝากของอำเภอสว่างวีรญาติ คล้ายกับขนมรังนกซึ่งใช้มันเทศแต่ตัดแปลงมาใช้กล้วยแทน ทำมาจากกล้วยน้ำว้าดิบปอกเปลือกขยี้ขูดเป็นชิ้น ๆ แล้วอบไฟจนแห้งจนเหลืองเป็นรูปกล้วยในกระทงกล้วยน้ำว้าร้อน ผสมน้ำตาลลงไปจนแล้วนำมาโรยงาขาว และเนย นึกท่องเที่ยวสามารถซื้อได้จากร้านขายของที่ระลึกทั่วไป

ขนมผิง ทองม้วน ทองพับ และทองตัน เป็นของฝากที่มีรสชาติอร่อยกรอบ มีลักษณะแตกต่างกันออกไป ทั้งที่มีลักษณะเป็นแผ่นม้วนกลม พับ เส้นหรือเหลี่ยม มีขนาดเล็กเป็นชิ้นๆ ซึ่งใช้แป้งมันเส้นทำ ผสมกับไข่แดง และน้ำตาลทรายขาว และเนย นึกท่องเที่ยวสามารถซื้อได้จากร้านขายของที่ระลึกทั่วไป

ถั่วทอด เป็นของฝากที่มีชื่อของอำเภอสว่างวีรญาติและอำเภอสว่างวีรญาติ ทำจากถั่วเขียวปิ้ง แล้วนำแป้งมันเส้นมาเคลือบและทอดจนเหลืองกรอบ ทำจาก แป้งข้าวเจ้า แป้งหมี่ ไข่ กะทิ เกลือ พริกไทย และกลอยหั่น นำส่วนผสมทั้งหมดมาคลุกกัน แล้วนำแป้งมันเส้นมาเคลือบและทอดจนเหลืองกรอบ ทำจาก แป้งข้าวเจ้า แป้งหมี่ ไข่ กะทิ เกลือ พริกไทย และกลอยหั่น นำส่วนผสมทั้งหมดมาคลุกกัน แล้วนำแป้งมันเส้นมาเคลือบและทอดจนเหลืองกรอบ

ห้องโบราณ เป็นสินค้าที่ระลึกที่มีชื่อเสียงมีคุณค่าสูง ทำขึ้นด้วยมือ

ของพ่อหรือแม่ที่อยู่อำเภอสว่างวีรญาติ ที่ไม่ได้ใช้เครื่องจักรอะไร ๆ ของพ่อหรือแม่ที่อยู่อำเภอสว่างวีรญาติเป็นงานสุโขทัย เช่น สร้อยขลุ่ย สร้อยขลุ่ยอีก ๑๐ ต่างหู แหวน เป็นต้น หากชมได้ตามร้านทองในเขตอำเภอสว่างวีรญาติ

เงินโบราณ เป็นงานฝีมือที่ทำขึ้นด้วยความประณีตและละเอียดลออที่เลียนแบบเครื่องทองโบราณ หากชมได้ตามร้านเครื่องเงินในเขตอำเภอสว่างวีรญาติ

ผ้าทาดเลี้ยว ในเขตอำเภอสว่างวีรญาติ เป็นผ้าขึ้นต้นจากทั้งดงามหลายหลายสี มีลายจาก ๔ ลาย นิยมด้วยคุณภาพ เป็นฝีมือของชาวไทยพวนที่อพยพมาจากเมืองพวน ทางตอนเหนือของเมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว

ผลิตภัณฑ์หินอ่อน เป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกอำเภอสว่างวีรญาติ มีสินค้าประเภท โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ที่เขี่ยบุหรี่ กระถางต้นไม้ นาฬิกาตั้งโต๊ะ

สิ่งอำนวยความสะดวกจังหวัดสุโขทัย

สถานที่พัก

อำเภอเมือง

ชินวัฒน์ ๑-๓ ถ. นगरเกษม โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๓๘๕, ๐ ๕๕๖๑ ๑๖๘๔ จำนวน ๓๘ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

ทอง โชติเตล ๓๒๗/๑๕ หมู่ ๓ ต. ปากแคว โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๖๒๘ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑๐๐-๓๕๐ บาท

ไทย เกสต์เฮาส์ ๒๕/๔ ถ. ราษฎร์อุทิศ โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๘๕๓ จำนวน ๕ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

นัมเบอร์โฟร์ เกสต์เฮาส์ ๑๕๐/๔ ซ. คลองแม่รำพัน ถ. จรดวิถีถ่อง โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๐๑๖๕ จำนวน ๔ ห้อง ราคา ๒๕๐ บาท

บ้านไทย เกสต์เฮาส์ ๓๘ ถ. ประเวศนคร โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๐๑๖๓ จำนวน ๘ ห้อง และมีบังกะโล จำนวน ๗ หลัง ราคา ๑๒๐-๒๐๐ บาท

ไพลินสุโขทัย ๑๐ หมู่ ๑ ถ. จรดวิถีถ่อง ต. เมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๓๓๑๐-๕ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๓๓๑๗ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๗๑๑๐-๒ โทรสาร ๐ ๒๒๑๕ ๕๖๔๐ จำนวน ๒๓๘ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๓,๕๐๐ บาท

เฟรนด์ เฮาส์ ๕๒/๗ ต. เลอไทย ถ. เลอไทย โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๐๑๗๒ จำนวน ๖ ห้อง ราคา ๑๐๐-๑๕๐ บาท

ยุพาเฮาส์ ๔๔/๑๐ ซ. เมฆพัฒนา ถ. ประเวศนคร โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๒๕๗๘ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

ราชธานี ๒๒๕ ถ. จรดวิถีทอง ไทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๐๓๑, ๐ ๕๕๖๑
 ๑๓๐๘, ๐ ๕๕๖๑ ๒๘๗๗ ไทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๒๘๗๘ จำนวน ๘๑ ห้อง ราคา
 ๓๐๐-๖๗๐ บาท

บ้านพัก ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๑๑ ๔๒๓๒ ต่อ ๗๒๔-๕, ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๓๔, ๐ ๒๕๗๙ ๗๒๒๓

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย (ไม้กลางกรุง) ๑๓๙ ต. ชานี โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๒๘๕๕ (ผัดไทย, ก๋วยเตี๋ยวสุโขทัยน้ำ-แห้ง, ต้มยำ)

ไฉ่วเจิ้งเอ็ง ๑๔๒ ถ. นิกรเกษม ริมแม่น้ำยม

ดริมคาเฟ่ ๖/๑ ถ. สิงห์วัฒน์ ต. ชานี โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๖๘๒, ๐ ๕๕๑๑ ๒๐๘๑ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส)

ตระหงทอง (ในโรงแรมโกลินสุโขทัย) ๑๐/๒ ถ. จรดวิถีดอง ต. เมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๓๓๑๐-๕ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส)

น้ำค้าง ๑๖๖/๑๖๖๖ ในโรงแรมสุโขทัย ๑๖๖/๑๖๖๖ ต. เมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๐๔๔, ๐ ๕๕๑๔ ๗๐๒๒ โทรสาร ๐ ๕๕๑๑ ๒๕๘๓ (อาหารไทย, อาหารพื้นบ้าน)

บัวหลวง (ในโรงแรมวังเหนือ) ๔๓ ถ. สิงห์วัฒน์ โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๑๙๓-๔ (อาหารไทย, ตามสั่ง)

ภัตตาคารคงตาล ตรงข้ามทางเข้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จรดวิถีดอง โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๒๖๔๕ (อาหารไทย, ตามสั่ง)

ราชธานีคาเฟ่ (ในโรงแรมราชธานี) ๒๒๔ ถ. จรดวิถีดอง ต. ชานี โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๐๓๑ (อาหารตามสั่ง)

ไร่อิมเอม รีสอร์ท ๓๒๗/๔-๔ ถ. จรดวิถีดอง ต. ชานี โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๓๕๗๘, ๐ ๕๕๑๑ ๓๐๗๕-๖ (อาหารพื้นบ้าน)

สมพลโภชนา ๑๖ ถ. ประพนธ์บำรุง ต. ชานี โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๔๖๑ (อาหารพื้นบ้าน, ตามสั่ง)

สุโขทัยสุกี้เคคา ๑๖๖/๑๖๖๖ ในโรงแรมสุโขทัย ๑๖๖/๑๖๖๖ ต. เมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๕๑๗ (อาหารประเภทสุกี้, ตามสั่ง)

อ่ำไผ่โภชนา ๒๔๒/๔-๖ ถ. จรดวิถีดอง ต. ชานี โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๒๘๔ (อาหารไทย, จีน)

อำเภอสวรรคโลก

โกเฮง ๑๔๔/๑ ถ. หน้าเมือง (ริมแม่น้ำยม) ต. ในเมือง โทร. ๐ ๕๕๑๔ ๑๖๑๖ (อาหารไทย, จีน, ตามสั่ง)

จี๋เอ๋ ๔๕ หมู่ ๒ ถ. ศรีสขาล้อย ต. เมือง โทร. ๐ ๕๕๑๔ ๒๓๔๑ (อาหารไทย, จีน, ตามสั่ง)

แมสสิยคอฟฟี่ช็อป ๒ ถ. เทศบาลดำริ ต. โทร. ๐ ๕๕๑๔ ๑๒๕๔ (อาหารไทย, ตามสั่ง)

ไร่อิมเอม รีสอร์ท ๑๖๖/๑๖๖๖ ในโรงแรมสุโขทัย ๑๖๖/๑๖๖๖ ต. เมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๓๐๗๕-๖, ๐ ๕๕๑๑ ๐๕๗๘ (อาหารไทย, จีน, ตามสั่ง)

วีวาคาเฟ่ (ในโรงแรมเมืองอินน์) ๑๙/๑-๒ ถ. เกษมราษฎร์ โทร. ๐ ๕๕๑๔ ๑๗๒๒ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส)

อำเภอศรีสขาลัย

กุหลาบ ๔๗๓ ถ. ศรีสขาล้อย-สวรรคโลก (ใกล้ปั๊มน้ำมันศาลเท็กซ์) ต. หาดเลี้ยว โทร. ๐ ๕๕๑๓ ๐๕๕๕, ๐ ๕๕๑๗ ๑๑๕๑ (อาหารไทย)

แก่งลึก ๑๒๐ ทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขาลัย โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๑๗๙ ต่อ ๑๖๔, ๐ ๕๕๑๔ ๒๔๒๗ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส)

แก้ว ๒๘๑ หมู่ ๒ ถ. ศรีสขาล้อย-สวรรคโลก ต. หาดเลี้ยว โทร. ๐ ๕๕๑๗ ๑๔๙๒ (อาหารไทย, ตามสั่ง)

ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

อำเภอเมือง

กัลยา สุโขทัย ๑/๓๒ ถ. จรดวิถีดอง ต. เมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๑๓ ๓๔๓๐ E-mail address skalaya@access inet co.th

เครื่องปั้นดินเผาสูงแพ่ง ๓๑๑ หมู่ ๓ ต. เมืองเก่า

คุณตา ๑๒๐/๓ ต. ชานี โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๒๑๑๒ (จำหน่ายของฝากประเภทขนมเค้ก)

ครูแก้ว ๒๙/๘ ถ. ศรีอินทราทิตย์ ต. ชานี โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๒๐๓๗ (จำหน่ายขนมเค้ก)

ศูนย์วัฒนธรรมสุโขทัย (น้ำค้าง) ๒๑๔ ถ. จรดวิถีดอง ต. เมืองเก่า โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๑๐๔๔, ๐ ๕๕๑๔ ๗๐๒๒ อยู่ใกล้เมืองเก่าสุโขทัย (จำหน่าย

บริษัท สุโขทัยพาเวลดเซอรัวส์ จำกัด ๓๒๓/๖-๗ ถ.จรัญดิถีทอง ต. ธานี
อ. เมือง โทร. ๐ ๕๕๑๑ ๓๐๓๕-๖, ๐ ๕๕๑๒ ๑๕๐๔ โทรสาร ๐ ๕๕๑๑
๑๕๐๕ และ ๑๓/๑ หมู่ ๒ ต. คลองกระเจง อ. สวรรคโลก โทร. ๐ ๑๒๑๑

๐๕๑๒ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๒๓๔๕, ๐ ๒๖๕๑ ๐๒๔๔-๕, ๐ ๒๖๕๑
๐๔๓๗ โทรสาร ๐ ๒๖๕๑ ๐๔๓๘
สภากาชาด (ศรีภักดีกาชาด) ๕๘/๑-๗ ถ. ภัยพิบัติ อ. เมือง โทร.
๐ ๕๕๖๑ ๒๒๓๖ โทรสาร ๐ ๕๕๖๑ ๑๒๑๒

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ

ประชาสัมพันธ์จังหวัด	โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๖๑๔
ที่ว่าการอำเภอศรีสัชนาลัย	โทร. ๐ ๕๕๖๗ ๑๔๖๖
สถานีตำรวจภูธร	โทร. ๑๙๑, ๐ ๕๕๖๑ ๑๑๙๙, ๐ ๕๕๖๑ ๓๑๑๒
โรงพยาบาลสุโขทัย	โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๑๗๐๒, ๐ ๕๕๖๑ ๑๗๘๒
สถานีเดินรถโดยสารประจำทาง	โทร. ๐ ๕๕๖๑ ๓๒๔๖

ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้
สงวนลิขสิทธิ์ หากนำไปจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

จัดทำโดย

งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หากมีข้อมูลเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม
โปรดแจ้ง งานพัฒนาข่าวสาร
โทร. ๐ ๒๖๕๔ ๑๒๒๒ ต่อ ๑๗๗๖-๙
โทรสาร ๐ ๒๖๕๔ ๑๔๐๔

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๓

๒๐๔/๗-๘ ศูนย์การค้าสุริยสิทธิ์ ถนนบรมไตรโลกนาถ
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทร. ๐ ๕๕๒๕ ๒๗๔๒-๓, ๐ ๕๕๒๕ ๔๙๐๗

โทรสาร ๐ ๕๕๒๕ ๒๗๔๒-๓, ๐ ๕๕๒๕ ๔๙๐๗

E-mail Address : tatphlok@tat.or.th

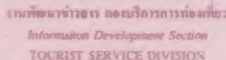
พื้นที่ความรับผิดชอบ : พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์

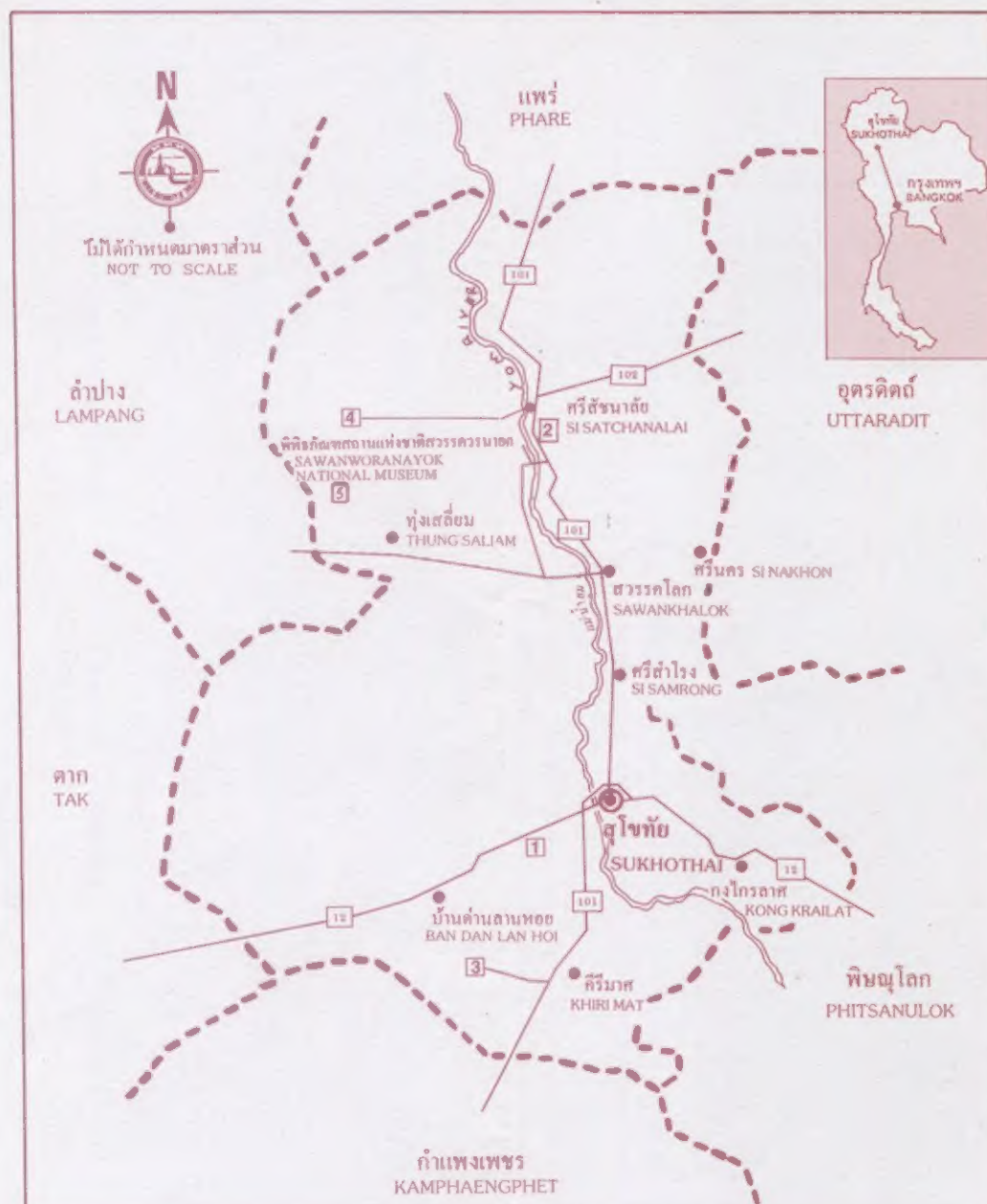
ให้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต
ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อม และเคารพวิถีไทย

ธันวาคม ๒๕๔๔

SUKHOTHAI CITY MAP

เส้นทางและแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย SUKHOTHAI TOUR ROUTE MAP

- 1 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) SUKHOTHAI HISTORICAL PARK
- 2 อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย SI SATCHANALAI HISTORICAL PARK
- 3 อุทยานแห่งชาติรามคำแหง RAMKHAMHAENG NATIONAL PARK
- 4 อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย SI SATCHANALAI NATIONAL PARK
- 5 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสุพรรณบุรี SAWANKHALOK NATIONAL MUSEUM

งานพัฒนาข่าวสาร กองบริการท่องเที่ยว
Information Development Section
TOURIST SERVICE DIVISION